

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26.01.2023

м. Дніпро

№54/6-р/к

Справа № 54/13-22

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Царичанська селищна рада (**інформація, доступ до якої обмежено**) встановила різні ставки земельного податку для юридичних та фізичних осіб в межах одного виду цільового призначення земельної ділянки у Рішенні від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори», яким продовжено термін дії рішення Царичанської селищної ради №817-36/VII від 25 червня 2018 року.

За результатами розгляду справи № 54/13-22 адміністративною колегією Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, такі дії Царичанської селищної ради (**інформація, доступ до якої обмежено**) визнано антиконкурентними діями, що стосуються надання групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призвело до спотворення конкуренції, та є порушенням абзацу сьомого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи №54/13-22 про порушення Царичанською селищною радою (**інформація, доступ до якої обмежено**) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 24.11.2022 № 54-03/144п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 17.02.2022 № 54/15-рп/к розпочато розгляд справи № 54/13-22 за ознаками вчинення Царичанською селищною радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, визначеного частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, які полягають у прийнятті рішення №773-8/VIII від 07 липня 2021 року «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві

податки та збори», яким продовжено термін дії рішення Царичанської селищної ради №817-36/VII від 25 червня 2018 року, в якому встановлено різні ставки із сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб.

- (2) Копію розпорядження від 17.02.2022 № 54/15-рп/к про початок розгляду справи №54/13-22 надіслано Царичанській селищній раді листом від 21.02.2022 № 54-02/783, яке отримано нею 15.03.2022.
- (3) Царичанській селищній раді надіслано листи про надання інформації від 15.06.2022 №54-02/1102, 28.07.2022 № 54-02/1335, від 08.09.2022 № 54-02/1654, від 07.11.2022 №54-02/2162 на які Південно-східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) отримано відповіді від 23.06.2022 №1066/02-21, від 11.08.2022 № 1424/02-21, від 08.09.2022 №1637/02-21, 21.09.2022 №1694/02-21 та від 14.11.2022 №2108/02-21 відповідно.
- (4) Головному управлінню Державної податкової служби (інформація, доступ до якої обмежено) надіслано лист про надання інформації від 15.06.2022 № 54-02/1103, від 28.07.2022 №54-02/1334, від 13.10.2022 №54-02/1962 на які Відділенням отримано відповіді від 28.06.2022 №16469/5/04-36-04-08-15, від 11.08.2022 №19538/5/04-36-04-02-12 відповідно.
- (5) Листом від 28.11.2022 №54-02/2322 Царичанській селищній раді (інформація, доступ до якої обмежено) було направлено копію подання з попередніми висновками у справі №54/13-22 від 24.11.2022 №54-03/144п, яке отримано 03.12.2022.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (6) Відповідачем у справі є **Царичанська селищна рада** (інформація, доступ до якої обмежено) (місцезнаходження: (інформація, доступ до якої обмежено), ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – Царичанська селищна рада, Відповідач).
- (7) Згідно з випискою з єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом економічної діяльності ради є: Державне управління загального характеру (КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено)).
- (8) Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:
  - сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідну територіальну громаду та здійснюють від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами (стаття 10);
  - від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради (стаття 16).
- (9) Царичанська селищна рада утворена у 2016 році, шляхом об'єднання територіальних громад (населених пунктів) (інформація, доступ до якої обмежено).
- (10) До Царичанської територіальної громади входить 23 населених пунктів: (інформація, доступ до якої обмежено).
- (11) Як орган місцевого самоврядування, Царичанська селищна рада є суб'єктом відносин, що регулюються законодавством про захист економічної конкуренції.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ СТАВОК ЗІ СПЛАТИ ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ

- (12) Земельні відносини, які виникають під час забезпечення права на землю громадян,

юридичних осіб, територіальних громад та держави регулюються Земельним кодексом України, Податковим кодексом України (далі – ПКУ), Законом України «Про землеустрій», Законом України «Про оренду землі» та іншими нормативно – правовими документами у цій сфері.

- (13) Згідно зі статтею 206 Земельного кодексу України, використання землі в Україні є платним. Об'єктом плати за землю є земельна ділянка. Плата за землю справляється відповідно до закону.
- (14) Відповідно до пункту 35 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних та міських рад є затвердження ставок земельного податку відповідно до ПКУ.
- (15) Платою за землю визначено обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності (підпункт 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ).
- (16) Відповідно до статті 269 ПКУ платниками плати за землю є:
  - платники земельного податку - власники земельних ділянок, земельних часток (паїв);
  - землекористувачі, яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності на правах постійного користування;
  - платники орендної плати - землекористувачі (орендарі) земельних ділянок державної та комунальної власності на умовах оренди.
- (17) ПКУ визначено певні межі встановлення розміру ставки плати за землю.
- (18) Статтею 274 ПКУ зазначено, що ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.
- (19) Ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).
- (20) В статті 277 ПКУ зазначено, що ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких не проведено, розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.
- (21) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про оцінку земель» грошова оцінка земельних ділянок залежно від призначення та порядку проведення може бути нормативною і експертною. В той же час, нормативна грошова оцінка земельних ділянок використовується, зокрема для визначення розміру земельного податку.
- (22) Верховна Рада Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що

сплачується на відповідній території, як передбачено пунктом 284.1 статті 284 ПКУ.

4. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (23) На вимогу Відділення від 08.12.2021 № 54-02/4965 Царичанською селищною радою листом від 17.12.2021 № 3512/02-21 надано копії рішень Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори» та від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку».
- (24) Згідно з п.1 Рішення Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори» термін дії Рішення Царичанської селищної ради від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» продовжено на 2022 рік.
- (25) Згідно з п.1 Рішення Царичанської селищної ради від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», термін дії якого продовжено Рішення Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори» Царичанською селищною радою встановлено ставки земельного податку на території Царичанської селищної ради на 2022 рік (відповідно до додатків 1 та 2 цього рішення).
- (26) Розміри ставок, зазначені у Додатку 2 до Рішення Царичанської селищної ради від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», встановлено на:
- земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місця знаходження);
  - земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено.
- (27) Крім того, у Додатку 2 до Рішення Царичанської селищної ради від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», термін дії якого продовжено п. 1 Рішення Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори» передбачені різні розміри ставок земельного податку для юридичних осіб та для фізичних осіб в межах одного виду коду Класифікації видів цільового призначення земель (приклади наведено в таблиці 1):

Таблиця 1

Вид цільового призначення земель		За земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження)	
Код	Назва	для юридичних осіб	для фізичних осіб
1	2	3	4
01	Землі сільськогосподарського призначення	x	x
01.01	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	1	0,700
01.02	Для ведення фермерського господарства	1	0,700
01.03	Для ведення особистого селянського господарства	1	0,500

01.04	Для ведення підсобного сільського господарства	1	0,500
01.05	Для індивідуального садівництва	1	0,500
01.06	Для колективного садівництва	1	0,500
01.07	Для городництва	1	0,500
01.08	Для сінокосіння і випасання худоби	1	0,500
01.09	Для дослідних і навчальних цілей	1	0,500
01.10	Для пропаганди передового досвіду ведення сільського господарства	1	0,500
01.11	Для надання послуг у сільському господарстві	1	0,500
01.12	Для розміщення інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції	1	0,500
01.13	Для іншого сільськогосподарського призначення	1	0,500
01.14	Для цілей підрозділів 01.01-01.13 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	1	0,500
02	Землі житлової забудови		
02.01	Для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд (присадибна ділянка)	1	0,050
02.02	Для колективного житлового будівництва	1	0,050
02.03	Для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку	1	0,050
02.04	Для будівництва і обслуговування будівель тимчасового проживання	1	0,050
02.05	Для будівництва індивідуальних гаражів	1	0,050
02.06	Для колективного гаражного будівництва	1	0,050
02.07	Для іншої житлової забудови	1	0,050
02.08	Для цілей підрозділів 02.01-02.07 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	1	0,050
03	Землі громадської забудови		
03.01	Для будівництва та обслуговування будівель органів державної влади та місцевого самоврядування	0,500	1,000
03.02	Для будівництва та обслуговування будівель закладів освіти	0,300	1,000
03.03	Для будівництва та обслуговування будівель закладів охорони здоров'я та соціальної допомоги	0,300	1,000
03.14	Для розміщення та постійної діяльності органів ДСНС	0,500	1,000

(28) Як вбачається з даних таблиці 1, Царичанською селищною радою Рішенням від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», термін дії якого продовжено п. 1 Рішення Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори» для фізичних та юридичних осіб встановлено різні розміри

ставок земельного податку на 2022 рік за земельні ділянки нормативно грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження) зокрема, по наступних кодах Класифікації видів цільового призначення земель, зокрема:

01.01 «Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва», 01.02 «Для ведення фермерського господарства»: для юридичних осіб – 3,000%, для фізичних осіб – 1,000%;

01.03 «Для ведення особистого селянського господарства», 01.04 «Для ведення підсобного сільського господарства», 01.05 «Для індивідуального садівництва», 01.06 «Для колективного садівництва», 01.07 «Для городництва», 01.08 «Для сінокосіння і випасання худоби», 01.09 «Для дослідних і навчальних цілей», 01.10 «Для пропаганди передового досвіду ведення сільського господарства», 01.11 «Для надання послуг у сільському господарстві», 01.12 «Для розміщення інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції», 01.13 «Для іншого сільськогосподарського призначення», 01.14 «Для цілей підрозділів 01.01-01.13 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду»: для юридичних осіб – 1,000%, для фізичних осіб – 0,500%;

02.01 «Для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд (присадибна ділянка)», 02.02 «Для колективного житлового будівництва», 02.03 «Для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку», 02.04 «Для будівництва і обслуговування будівель тимчасового проживання», 02.05 «Для будівництва індивідуальних гаражів», 02.06 «Для колективного гаражного будівництва», 02.07 «Для іншої житлової забудови», 02.08 «Для цілей підрозділів 02.01-02.07 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду»: для юридичних осіб – 1,000%, для фізичних осіб – 0,050%;

03.01 «Для будівництва та обслуговування будівель органів державної влади та місцевого самоврядування»: для юридичних осіб – 0,500%, для фізичних осіб – 1,000%;

03.02 «Для будівництва та обслуговування будівель закладів освіти» та 03.03 «Для будівництва та обслуговування будівель закладів охорони здоров'я та соціальної допомоги»: для юридичних осіб – 0,300%, для фізичних осіб – 1,000%;

03.14 «Для розміщення та постійної діяльності органів ДСНС»: для юридичних осіб – 0,500%, для фізичних осіб – 1,000%.

- (29) Законодавство передбачає здійснення фізичною особою господарської діяльності як самозайнятою особою: фізичною особою-підприємцем або особою, яка провадить незалежну професійну діяльність (за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою-підприємцем та використовує найману працю не більше як чотирьох фізичних осіб).
- (30) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єктом господарювання є юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою.
- (31) Отже, фізичні особи при здійсненні господарської діяльності, так само, як і юридичні особи, мають право наймати працівників, зобов'язані у передбачених законом випадках одержати ліцензію на здійснення певних видів діяльності, сплачувати податки та інші обов'язкові платежі, вести облік результатів своєї підприємницької діяльності тощо.
- (32) На відміну від юридичних осіб фізичні особи-підприємці діють без установчих документів та обов'язкового формування статутного капіталу. Фізична особа, що здійснює господарську діяльність, є одночасно і власником бізнесу, і органом управління

ним, а також може здійснювати підприємницьку діяльність без залучення найманої праці.

- (33) За інформаціями Царичанської селищної ради (листи від 23.06.2022 №1066/02-21, від 11.08.2022 № 1424/02-21, від 08.09.2022 №1637/02-21, 21.09.2022 №1694/02-21) та Головного управління Державної податкової служби (інформація, доступ до якої обмежено) (лист від 28.06.2022 №16469/5/04-36-04-08-15) встановлено, що земельний податок за земельні ділянки нормативно грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження), розташовані в адміністративно-територіальних межах Царичанської територіальної громади сплачували такі суб'єкти господарювання:

за кодом Класифікації видів цільового призначення земель 01.01 «Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва»:

- ФГ (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 1,000% від нормативної грошової оцінки;
- ФГ (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 1,000% від нормативної грошової оцінки;
- ФГ (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 1,000% від нормативної грошової оцінки;
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 0,700% від нормативної грошової оцінки;
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 0,700% від нормативної грошової оцінки;
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 0,700% від нормативної грошової оцінки;
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 0,700% від нормативної грошової оцінки;

за кодом Класифікації видів цільового призначення земель 01.03 «Для ведення особистого селянського господарства»:

- ТОВ (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 1,000% від нормативної грошової оцінки;
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 0,500% від нормативної грошової оцінки;
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 0,500% від нормативної грошової оцінки;
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 0,500% від нормативної грошової оцінки;
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 0,500% від нормативної грошової оцінки;
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 0,500% від нормативної грошової оцінки;

за кодом Класифікації видів цільового призначення земель 01.02 «Для ведення особистого селянського господарства»:

- ФГ (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) в розмірі 1,000% від нормативної грошової оцінки.

- (34) Слід зазначити, що за даними інформації ГУ ДПС (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) від 28.06.2022 №16469/5/04-36-04-08-15 вищевказані **фізичні особи-підприємці** (інформація, доступ до якої обмежено) (основний КВЕД (інформація, доступ до якої обмежено) **перебувають на загальній системі оподаткування.**

- (35) Отже, в 2022 році юридичні та фізичні особи–підприємці, які перебувають на загальній системі оподаткування, земельний податок сплачують за різними ставками за однакові коди Класифікації видів цільового призначення земель нормативно грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження) та які розташовані в адміністративно-територіальних межах Царичанської територіальної громади (код 01.01 «Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва» та 01.03 «Для ведення особистого селянського господарства»).
- (36) За даними аналізу інформацій Царичанської селищної ради (листи від 23.06.2022 №1066/02-21, від 11.08.2022 № 1424/02-21, від 08.09.2022 №1637/02-21, 21.09.2022 №1694/02-21) та Головного управління Державної податкової служби (**інформація, доступ до якої обмежено**) (основний КВЕД (**інформація, доступ до якої обмежено**) (лист від 28.06.2022 №16469/5/04-36-04-08-15) сплати земельного податку за різними ставками в межах одного коду Класифікації видів цільового призначення земель фізичними особами - підприємцями та юридичними особами за іншими кодами немає.
- (37) Разом з тим, законодавством не встановлено обмежень та заборон щодо придбання у власність суб'єктами господарювання різної форми власності земельних ділянок та подальшого здійснення певної підприємницької діяльності з використанням таких ділянок.
- (38) Тобто, вступ на товарні ринки в територіальних межах Царичанської територіальної громади суб'єктів господарювання - юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців є відкритим.
- (39) При цьому, фізичні особи-підприємці, які сплачуватимуть земельний податок, за ставками, встановленими Рішенням від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» (Додаток 2), термін дії якого продовжено п. 1 Рішення Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори» в територіальних межах Царичанської територіальної громади за однаковими кодами Класифікації видів цільового призначення земель, а саме 01.02, 01.04, 01.05, 01.06, 01.07, 01.08, 01.09, 01.10, 01.11, 01.12, 01.13, 01.14, 02.01, 02.02, 02.03, 02.04, 02.05, 02.06, 02.07, 02.08, 03.01, 03.02, 03.03, 03.14 **будуть знаходитися у нерівних конкурентних умовах.**
- (40) Враховуючи вищевикладене, прийняття Царичанською селищною радою рішення від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», термін дії якого продовжено п. 1 Рішення Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори», яким встановлені різні розміри ставок земельного податку для юридичних осіб та для фізичних осіб на однакові коди Класифікації видів цільового призначення земель, зокрема:

01.01 «Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва», 01.02 «Для ведення фермерського господарства»: для юридичних осіб – 3,000%, для фізичних осіб – 1,000%;

01.03 «Для ведення особистого селянського господарства», 01.04 «Для ведення підсобного сільського господарства», 01.05 «Для індивідуального садівництва», 01.06 «Для колективного садівництва», 01.07 «Для городництва», 01.08 «Для сінокосіння і випасання худоби», 01.09 «Для дослідних і навчальних цілей», 01.10 «Для пропаганди передового досвіду ведення сільського господарства», 01.11 «Для надання послуг у сільському господарстві», 01.12 «Для розміщення інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції», 01.13 «Для іншого сільськогосподарського призначення», 01.14 «Для цілей підрозділів 01.01-01.13 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду»: для юридичних осіб – 1,000%, для

фізичних осіб – 0,500%: 02.01 «Для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд (присадибна ділянка)», 02.02 «Для колективного житлового будівництва», 02.03 «Для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку», 02.04 «Для будівництва і обслуговування будівель тимчасового проживання», 02.05 «Для будівництва індивідуальних гаражів», 02.06 «Для колективного гаражного будівництва», 02.07 «Для іншої житлової забудови», 02.08 «Для цілей підрозділів 02.01-02.07 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду»: для юридичних осіб – 1,000%, для фізичних осіб – 0,050%;

03.01 «Для будівництва та обслуговування будівель органів державної влади та місцевого самоврядування»: для юридичних осіб – 0,500%, для фізичних осіб – 1,000%;

03.02 «Для будівництва та обслуговування будівель закладів освіти» та 03.03 «Для будівництва та обслуговування будівель закладів охорони здоров'я та соціальної допомоги»: для юридичних осіб – 0,300%, для фізичних осіб – 1,000%;

03.14 «Для розміщення та постійної діяльності органів ДСНС»: для юридичних осіб – 0,500%, для фізичних осіб – 1,000%.

призвело (по коду 01.01 та 01.03) та могло призвести (по коду 01.02, 01.04, 01.05, 01.06, 01.07, 01.08, 01.09, 01.10, 01.11, 01.12, 01.13, 01.14, 02.01, 02.02, 02.03, 02.04, 02.05, 02.06, 02.07, 02.08, 03.01, 03.02, 03.03, 03.14) до нерівних конкурентних умов суб'єктів господарювання.

5. НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ НА КОНКУРЕНЦІЮ

- (41) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України органам влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки із цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони та інших загальносуспільних інтересів.
- (42) Статтею 25 Господарського кодексу України передбачено:
- органам державної влади та органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку;
  - уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.
- (43) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (44) Згідно із частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної

конкуренції», суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (45) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (46) Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (47) Так, статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлюється перелік форм, в яких може реалізовуватись негативний (антиконкурентний) вплив органів влади.
- (48) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (49) Абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачається, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (50) Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) необґрунтованих змін у можливостях учасників ринку конкурувати між собою на ринку. При цьому окремі суб'єкти господарювання здобувають переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких і є вплив державних органів. На відміну від усунення чи обмеження конкуренції, які супроводжуються структурними змінами на ринку, спотворення конкуренції не впливає на структуру ринку – вона може залишатися незмінною і, на відміну від недопущення конкуренції, навіть формально конкурентною.
- (51) Нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.
- (52) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування,

органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (53) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (54) За результатами розгляду справи №54/13-22 уточнено кваліфікацію дій Царичанської селищної ради за абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (55) Таким чином, дії Царичанської селищної, які полягають у встановленні в Рішенні від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» (Додаток 2), термін дії якого продовжено п. 1 Рішення Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори» для юридичних та фізичних осіб різних розмірів ставок земельного податку, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеним абзацом сьомим частини другої статті 15 цього Закону, у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призвело до спотворення конкуренції по кодам Класифікації видів цільового призначення земельних ділянок **01.01** «Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва» та **01.03** «Для ведення особистого селянського господарства».

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (56) У відповідь на подання з попередніми висновками у справі №54/13-22 від 17.02.2022, яке було направлено листом від 28.11.2022 №54-02/2322 Царичанською селищною радою будь-яких зауважень чи заперечень за результатами розгляду справи не надано.
- (57) Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення за трек-номером №4910111655066 копію подання з попередніми висновками у справі №54/13-22 отримано Царичанською селищною радою 03.12.2022.
- (58) Водночас, на запит Відділення від 07.11.2022 №54-02/2162 Царичанською селищною радою листом від 14.11.2022 №2108/0221 повідомлено, що з урахуванням зауважень Відділення та усунення невідповідності Рішення від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори», яким продовжено термін дії рішення Царичанської селищної ради №817-36/VII від 25 червня 2018 року, Царичанською селищною радою на 2023 рік прийнято рішення яким встановлено однакові ставки зі сплати земельного податку для юридичних та фізичних осіб, що свідчить про припинення порушення.
- (59) Встановлення однакових ставок в межах кодів Класифікації видів цільового призначення земельних ділянок зі сплати земельного податку для юридичних та фізичних осіб на 2023 рік підтверджено рішенням Царичанської селищної ради від 08.07.2022 №1390-16/VIII «Про встановлення земельного податку на території Царичанської громади». Рішення набрало чинності з 01 січня 2023 року.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ У СПРАВІ

- (60) Таким чином, доказами, зібраними у справі №54/13-22 доводиться та поясненнями Царичанської селищної ради (від 14.11.2022 №2108/0221) підтверджується висновок

адміністративної колегії Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України про те, що дії Царичанської селищної ради (інформація, доступ до якої обмежено), які полягали у встановленні в Рішенні від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» (Додаток 2), термін дії якого продовжено п. 1 Рішення Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори» для юридичних та фізичних осіб різних ставок земельного податку за однаковими кодами цільового призначення земель, є антиконкурентними діями, у вигляді надання групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призвело до спотворення конкуренції по кодах Класифікації видів цільового призначення земель **01.01** «Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва» та **01.03** «Для ведення особистого селянського господарства».

- (61) Такі дії Царичанської селищної ради заборонені відповідно до частини 3 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Ураховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА

1. Визнати дії Царичанської селищної ради (інформація, доступ до якої обмежено) (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено), які полягають у встановленні в Рішенні від 25 червня 2018 року №817-36/VII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» (Додаток 2), термін дії якого продовжено п. 1 Рішення Царичанської селищної ради від 07 липня 2021 року №773-8/VIII «Про внесення змін до рішень сесій селищної ради про місцеві податки та збори» для юридичних та фізичних осіб різних розмірів ставок земельного податку, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеним абзацом сьомим частини другої статті 15 цього Закону, у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призвело до спотворення конкуренції по кодах Класифікації видів цільового призначення земель **01.01** «Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва» та **01.03** «Для ведення особистого селянського господарства».

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

Наталія ІГНАТЕНКО